

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра охорони праці та безпеки життєдіяльності

03-10-128М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до проведення професійно-ознайомчої практики

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня за освітньо-професійною програмою «Охорона
праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості
ННІБА
Протокол № 4 від 31.01.2024 р.

Рівне – 2024

Методичні вказівки до проведення професійно-ознайомчої практики для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Довбенко В. С. – Рівне : НУВГП, 2024. – 12 с.

Укладач: Довбенко В. С., кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Відповідальний за випуск: Кухнюк О. М, кандидат технічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Керівник групи забезпечення спеціальності 263 «Цивільна безпека»

Шаталов О. С.

© В. С. Довбенко, 2024
© НУВГП, 2024

ЗМІСТ

	стор.
ЗМІСТ	3
1. ВСТУП	4
1.1 Загальна інформація про професійно-ознайомчу практику	4
1.2 Мета та завдання професійно-ознайомчої практики	4
1.3 Вимоги до проведення професійно-ознайомчої практики	5
2. ПІДГОТОВКА ДО ПРОФЕСІЙНО-ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ	6
Інструкції щодо підготовки здобувачів вищої освіти до професійно-ознайомчої практики	6
2.1	
2.2 Правила внутрішнього розпорядку та безпеки на робочому місці	7
3. ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ПРОФЕСІЙНО-ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ	7
3.1 Опис робочих завдань	7
3.2 Структура звіту з професійно-ознайомчої практики	8
3.3 Вимоги до звіту з професійно-ознайомчої практики	9
ДОДАТОК 1	11
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	12

1. ВСТУП

1.1 Загальна інформація про професійно-ознайомчу практику

Професійно-ознайомча практика є важливою складовою навчального процесу здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, яка спрямована на ознайомлення з майбутньою професійною діяльністю, практичною роботою у галузі охорони праці, а також здобутті практичних навичок та умінь.

Проходження професійно-ознайомчої практики дозволяє ознайомитися студентам-першокурсникам із майбутньою професією, отримати цінний досвід та підготуватися до майбутньої кар'єри у галузі охорони праці.

Місце проведення професійно-ознайомчої практики - кафедра охорони праці та безпеки життєдіяльності НУВГП та інших місця, пов'язані з практичною діяльністю у галузі охорони праці.

Тривалість проходження професійно-ознайомчої практики визначається навчальним планом.

1.2 Мета та завдання професійно-ознайомчої практики

Мета професійно-ознайомчої практики полягає у наданні студентам можливості:

- ✓ ознайомитися з реальними умовами та процесами, що відбуваються у вибраній спеціальності;
- ✓ отримати інформацію щодо специфіки і особливостей обраної спеціальності та професії, включаючи професійні стандарти та етику;
- ✓ вивчити організаційну структуру, функції та процеси в сферах роботи охорони праці;
- ✓ навчитися комунікувати, взаємодіяти з колегами і фахівцями та отримувати поради та підтримку;
- ✓ завести мережу професійних контактів і можливостей для майбутнього працевлаштування;
- ✓ оцінити свої інтереси та вподобання у виборі кар'єрного шляху та спрямування навчання.

Завдання професійно-ознайомчої практики включають:

- ✓ виконання конкретних завдань, пов'язаних з обраною спеціальністю та професією;
- ✓ спостереження за робочим процесом та участь у ньому під керівництвом керівника або досвідчених фахівців;
- ✓ проведення аналізу та дослідження шкідливих і небезпечних чинників, включаючи збір та обробку даних;
- ✓ підготовка звітів, презентацій або інших матеріалів, що відображають результати практичної діяльності.
- ✓ участь у професійних семінарах, тренінгах або інших заходах, спрямованих на отримання знань, підвищення кваліфікацій та розвиток.
- ✓ оцінка власної продуктивності та вирішення проблем, що виникають у процесі роботи.

1.3 Вимоги до проведення професійно-ознайомчої практики

Вимоги до проведення професійно-ознайомчої практики включають:

- ✓ встановлення чітких цілей та завдань практики, які відповідають освітній програмі «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека» і сприяють розвитку професійних навичок здобувачів вищої освіти;
- ✓ наявність керівника практики, який забезпечує ефективний навчальний процес та надає здобувачам вищої освіти необхідну підтримку та консультації;
- ✓ забезпечення доступу до потрібних ресурсів і обладнання для проведення практичних занять;
- ✓ забезпечення безпечних умов праці та додержання вимог з охорони праці під час проведення практичних занять, екскурсій тощо;
- ✓ забезпечення відповідності проведення практики

вимогам законодавства та стандартам у сфері освіти та професійної діяльності у галузі охорони праці.

2. ПІДГОТОВКА ДО ПРОФЕСІЙНО-ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

2.1 Інструкції щодо підготовки здобувачів вищої освіти до професійно-ознайомчої практики

Здобувач вищої освіти повинен ознайомитися з програмою проходження практики, яка включає в себе мету, завдання, терміни та очікувані результати.

До програми практики входить прослуховування лекцій, виконання індивідуальних завдань, проведення екскурсій тощо.

Перед початком практики здобувачам вищої освіти рекомендується оволодіти теоретичними знаннями та навичками, які стосуються основ спеціальності та галузі охорони праці.

Здобувачам вищої освіти повинні бути забезпечені належні умови для проведення практичних занять в спеціалізованих аудиторіях кафедри, включаючи робоче місце, необхідне обладнання та доступ до відповідних документів.

Здобувачі мають ознайомитися з правилами та нормами безпеки, що стосуються їх робочого середовища, та дотримуватися їх під час проведення практичних занять, екскурсій (за потреби).

Здобувачі вищої освіти повинні звертатися до свого керівника практики для отримання консультацій та вирішення будь-яких питань, які виникають під час проходження практики.

Після завершення практики здобувачі вищої освіти аналізують свої результати, визначають досягнення та недоліки, а також висловлюють пропозиції щодо подальшого вдосконалення своєї професійної діяльності.

2.2 Правила внутрішнього розпорядку та безпеки на робочому місці

Професійно-ознайомча практика проводиться з урахуванням програми проходження практики. Відповідальність за проведення, організацію та контроль практики покладається на директора ННІБА, завдувача кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності та керівника практики. Безпосереднє керівництво професійно-ознайомчою практикою здійснює керівник практики.

Графік проходження професійно-ознайомчої практики та розподіл робочого часу здобувачів вищої освіти визначає керівник практики.

Орієнтовний перелік діяльності при проходженні практики є таким (але не виключно):

- навчання, перевірка знань та інструктаж з безпеки життєдіяльності, охорони праці, техногенної безпеки та цивільного захисту;

- прослуховування лекційного матеріалу зі вступу до спеціальності та професії;

- виконання індивідуальних завдань за тематикою спеціальності та майбутньої професії;

- вивчення спеціальних питань та проблем у галузі охорони праці;

- проведення екскурсій спеціалізованими аудиторіями кафедри та екскурсії на підприємства, організації, установи галузі охорони праці та дотичні сфери.

Безпека на робочому місці при проходженні практики забезпечується, вивченням нормативно-правових актів, належною підготовкою здобувачів вищої освіти та чітким розподілом обов'язків між студентами.

3. ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ПРОФЕСІЙНО-ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

3. 1 Опис робочих завдань

1. Ознайомлення з місцем практики: здобувачі вищої освіти отримують інформацію про місце проведення практики та знайомляться з робочим середовищем. Як

правило, це спеціалізовані аудиторії кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності, як виняток це екскурсії на підприємства, організації установи.

2. Огляд робочого місця і обладнання: здобувачам вищої освіти надається можливість побачити та оглянути робоче місце, обладнання та інструменти, які вони будуть використовувати під час практики.

3. Ознайомлення з правилами та процедурами безпеки: Здійснюється детальне ознайомлення з правилами безпеки та процедурами у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

4. Визначення робочих завдань: здобувачам вищої освіти пояснюються їхні робочі завдання, пропонується ресурси для проходження онлайн курсів зі спеціальності, а також інформують про очікувані результати від практики.

3.2 Структура звіту з професійно-ознайомчої практики

Основним документом, який свідчить про проходження практики є звіт з професійно-ознайомчої практики (далі –Звіт). Структура Звіту повинна розкривати знання та навички здобувачів вищої освіти щодо спеціальності «Охорона праці» та майбутніх посад і професій у ній. Звіт складається індивідуально, кожним здобувачем вищої освіти.

Рекомендована така структура викладення матеріалі в Звіті (але невиключно):

1. Титульна сторінка Звіту (Додаток 1).
2. Індивідуальне завдання.
3. Зміст.
4. Вступ.
5. Основна частина:
 - матеріально-технічна база практики (опис університету та кафедри);
 - характеристика спеціальності «Охорона праці»;
 - законодавча база; професійні джерела (огляд літературних джерел);

- аналіз та оцінка практичних робіт та досліджень за обраною тематикою практики;

6. Висновки та результати:

- сумарна оцінка практики;
- рекомендації щодо практичних навичок та професійного зростання;

7. Додатки:

- додаткові матеріали, які підтверджують проходження практики, виконання роботи (наприклад, фотографії, графіки, дипломи про проходження курсів за спеціальністю тощо).

3.3 Вимоги до звіту з професійно-ознайомчої практики

Звіт з професійно-ознайомчої практики (далі –Звіт) виконується українською мовою.

Необхідно використовувати шрифт (Times New Roman або Arial) розміром 12 пунктів. Міжрядковий інтервал - 1,5. Поля: верхнє та нижнє – 2 см, лівє – 3 см, правє – 1 см.

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися рекомендованої структури Звіту, відповідної до п. 3.2 даних методичних вказівок.

Форматування Звіту: повинна бути застосована нумерацію розділів та підрозділів для полегшення навігації, які мають бути однакового стилю та форматування.

Цитування та посилання: повинні бути дотримані нормативи щодо цитування та відомостей про джерела. Якщо використовується інформація з інших джерел, обов'язково вкажіть посилання на ці джерела.

У Звіті ілюстрації, таблиці, графіки, схеми або фотографії обов'язково повинні мати посилання та подаватися безпосередньо після тексту, де вони згадані.

Звіт здається керівнику практики у паперовому та електронному варіанті. Електронний варіант завантажується на [Навчальну платформу НУВГП \(Moodle\)](#), курс «Професійно-ознайомча практика».

Керівник практики після здачі Звіту оцінює роботу та за результатами перевірки Звіту рекомендує до захисту.

Звіт з практики публічно захищається здобувачем вищої освіти шляхом усного опитування, публічного виступу (за потреби готується презентація).

Оцінка встановлюється з критеріїв своєчасності подання Звіту, якості підготовленого звіту та рівня володіння матеріалом, наведеного у Звіті.

Поточна складова оцінювання професійно-ознайомчої практики – оцінка за Звіт – 60 балів. Підсумкова складова оцінювання – захист Звіту – 40 балів. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Результати навчання забезпечуються відповідно до освітньо-професійної програми «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека».

**Вимоги до титульної сторінки
звіту з професійно-ознайомчої практики**

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра охорони праці та безпеки життєдіяльності

**ЗВІТ
з професійно-ознайомчої практики**

здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за
освітньо-професійною програмою «Охорона праці»
спеціальності 263 «Цивільна безпека»

Здобувач вищої освіти

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

група _____

Керівник практики

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Науковий ступінь, вчене звання,
посада

Рівне-202__

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Безпека життєдіяльності : навчальний посібник / Т. Є. Стиценко, Г. В. Пронюк, Н. М. Сердюк, І. І. Хондак. Харків : ХНУРЕ, 2018. 336 с.
2. Станіславчук О. В., Горностай О. Б., Марич В. М. Безпека життєдіяльності : практикум. Львів : Сполом, 2016. 183 с.
3. Цивільний захист / О. І. Запорожець, В. О. Михайлюк, Б. Д. Халмурадов, А. В. Русаловський, Н. В. Купалаєв. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 264 с.
4. Домедична допомога на місці події : практичний посібник / П. Б. Волянський, А. М. Гринзовський, С. О. Гур'єв та ін.; за заг. ред. професора П. Б. Волянського та професора С. О. Гур'єва. Херсон : Вид. дім «Гельветика», 2020. 224 с.
5. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях / А. М. Гринзовський, П. Б. Волянський, С. І. Калашченко. Київ : Скіф, 2023. 216 с.

Допоміжна

1. Ярошевський М. М., Ярошевська В. М., Диновський Д. М. Словник термінів і понять з безпеки життєдіяльності : навч. посібник / 2-е вид., доп. і доopr. К. : Професіонал, 2004. 256 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. URL: <http://rada.kiev.ua>
2. Порядки надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n608>
3. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>.